

Keltoviny

internetový časopis

38. číslo

27. června

www.keltoviny.cz

www.facebook.com/keltoviny

Prázdná stránka na začátek a do toho velké přípravy na probíhající sezónu a akce v ní. Přesně okolo uzávěrky to jsou Slavnosti pětilisté růže v Českém Krumlově, takže žádná malá akce. A teď napište nějaké moudro a informace do úvodu....

Tak to zkusíme.

Půl roku máme za sebou a dle počtu akcí to vypadá na velmi zajímavý rok. Sami se podívejte v kalendáři, kam nás cesty zavedou a třeba se někde potkáme. Opět projedeme republiku křížem krážem (i když část ještě odolává ☺).

...Čtete další číslo časopisu, což znamená, že nás to nepřestalo bavit a stále píšeme a tvoříme Vám pro zábavu i poučení. A Vás ještě neomrzelo náš číst a to nás moc těší ☺. V jednom z článků se věnujeme 100 letům Českého červeného kříže, což je zajímavé čtení. Dále určitě stojí za zmínku nová rubrika *Továrníkův blog* – víc Vám neprozradím. No a ve zbytku naleznete již Vám známé rubriky.

Šéfredaktor Martin Štulla

Co si přečtete v 38. čísle časopisu:

2	SLOVO ŠÉFREDAKTORA , obsah	15	KRAJOVÁ JÍDLA
3	UDÁLOSTI Z HISTORIE
<i>Červený kříž</i>		<i>Kraj Vysočina</i>
5	TERRA INCOGNITA
<i>Prázdná země</i>	16	KOMIKSY A KRESLENÉ SERIÁLY
<i>Jail City – Město v zajetí</i>
6	RECENZE
<i>Premiéra O vílách a Králi draků</i>	17	CESTA NAPŘÍČ MUZIKÁLEM
<i>Filmové pohádky 4</i>
7	ZE ŽIVOTA
<i>Dovolená</i>	18	TOVÁRNÍKŮV BLOG
<i>Proč píšu továrníkův blog?</i>
9	LOGA AUTOMOBILŮ
<i>5. část</i>	19	VOKYHO SVĚT
<i>Kluk s morovou maskou</i>
10	LEGANORIE (2. část)
<i>Sebaronio</i>		<i>Krása</i>
12	BÁSNIČKY PRO ...
<i>Možnosti</i>	20	DOMÁCÍ TVOŘENÍ
<i>Semaforey k nakousnutí</i>
	<i>Herbárium</i>		<i>Hladový žabák</i>
	<i>Touhy</i>	21	PROKLETÍ POCESTNÉHO
<i>5. část</i>
	<i>Symfonie deště</i>	23	KOMIKS FARADAY
<i>Otec elektromagnetu</i>
13	ČTENÍ PRO VŠECHNY
<i>Pověst o bludném kameni</i>	26	CO, KDY, KDE, JAK...
13	OSMADVACÁTÝ KVĚTEN 1871
<i>Díl 1.</i>	28	TIRÁŽ
<i>aneb kdo nám píše...</i>

Keltoviny

Internetový časopis

Práskání bičem napříč časem

Miniškolička práskání bičem

Zážitkový kurz práskání bičem

LET

Červený kříž

Článek připravila redakce

Informace čerpány z internetových stránek
novinky.cz a cervenykruz.eu

V době svého vzniku a později během nacistické diktatury byl Československý červený kříž (ČSČK) jedním ze symbolů samostatné republiky. Není tedy divu, že příběh tohoto hnutí, které na začátku letošního roku oslavil sté výročí založení, výrazně poznamenaly dějiny naší země.

Hluboko v minulosti byli ranění na bojišti ponecháváni svému osudu, protože nebyl čas se jimi zabývat. Pomoci se výjimečně dočkali od obyvatel okolních vesnic. Ale už ve starověku, například v Řecku, byla vojákům tu a tam dopřána péče zdravotníků. V souvislosti s křížáckými výpravami pak vznikaly vojenské ošetrovatelské řády a od 13. století také primitivní nemocnice.

Jak v publikaci Historie Mezinárodního červeného kříže píše Josef Švejnoha, zhruba od druhé poloviny 16. století se uzavíraly dohody o zacházení s válečnými zajatci a začala se řešit i otázka ochrany zdravotnického personálu.

Vznik ČSČK a co mu předcházelo

Humánní myšlenky Červeného kříže zapustily své kořeny na našem území již před více než 150 lety - Stanovy Vlasteneckého pomocného spolku pro Království české, (který byl součástí Rakouské společnosti Červeného kříže), schválilo C. K. místodržitelství dne 5. září 1868. **Za oficiální datum vzniku Československého červeného kříže /ČSČK/ však bývá považován až počátek února 1919, tedy měsíce po vzniku samostatné Československé republiky.**

Již 1. února 1919 se v Obecním domě v Praze sešla přípravná schůzka sociálních pracovníků, zvolila užší výbor a vyslala delegaci k prezidentu republiky T. G. Masarykovi s žádostí o vyslovení souhlasu se vznikem nové organizace a se jmenováním jeho dcery dr. Alice Masarykové do funkce předsedkyně ČSČK. President republiky svým dopisem ze 6. února 1919 této žádosti vyhověl. Toto datum je považováno za oficiální datum založení Československého červeného kříže.

Stanovy ČSČK schválilo Ministerstvo vnitra ČSR dne 23. června 1919. Na žádost ČSČK ještě v roce 1919 přistoupila Československá republika k Ženevské a Haagské konvenci. Mezinárodní výbor Červeného kříže v Ženevě uznal Československý červený kříž dne 1. prosince 1919. Dne 11. ledna 1920 byl ČSČK přijat za člena Ligy společností Červeného kříže. Ministerstvo školství a národní osvěty ČSR pak povolilo svým výnosem ze dne 26. ledna 1921 organizovat dorost ČSČK na školách.

Činnost ČSČK mezi dvěma světovými válkami

V období mezi dvěma světovými válkami v mnoha případech ČSČK nahrazoval nedostatky státní zdravotní správy a doplňoval ji. Zprostředkovával styk rodin se zajatci, pomáhal uprchlíkům a zapojoval se do asanačních a profylaktických akcí proti epidemiím v prvních letech po první světové válce. Budoval zdravotní ústavy a dětské prázdninové osady, zřizoval poradny pro matky a děti, ambulatoria, jesle, útulky rodiček, sirotčince, žákovské domovy, útulky pro starce, apod. Organizoval také dopravní zdravotní službu, posílal nemocné do ústavů, pomáhal při živelních pohromách, rozvíjel zdravotnickou osvětu. V roce 1920 převzal ČSČK do své správy státní ošetrovatelskou školu a současně prováděl i výchovu tzv. samaritánů.

Hospodářská krize na počátku 30. let 20. století posunula do popředí opět charitativní programy. ČSČK organizoval vyvařování polévek, pořádal různé ošacovací akce, zajišťoval otop sociálně slabým rodinám v zimních měsících, rozdělával potraviny mezi obyvatelstvo v nejchudších okresech, poskytoval i finanční sociální podpory. ČSČK pomáhal i do zahraničí /např. poskytl v březnu 1922 celkem 32 vagónů šatstva a potravin pro hladovějící obyvatele ruské Samary/. Dorost ČSČK byl v roce 1936 počtem svých členů na 2. místě v Evropě a na 4. místě ve světě - měl 840.000 členů ve 38.000 třídách na 12.000 školách.

ČSČK za okupace republiky

Po německé okupaci a vytvoření protektorátu Čechy a Morava byl ČSČK 5. srpna 1940 rozpuštěn, veškerý majetek ústředí, ale i místních spolků ČSČK, byl zabaven /odhad materiálních škod byl stanoven na 170 milionů předválečných korun/. I když bylo mnoho funkcionářů a členů ČSČK zatčeno, vězněno v koncentračních táborech a řada z nich popravena, ti kteří zůstali na svobodě, se aktivně zapojovali do odbojové činnosti, zachraňovali vězně z transportů a pochodů smrti, pomáhali v oblastech postižených bombardováním, při likvidaci epidemie skvrnitého tyfu v Terezíně, při Květnovém povstání v Praze, ale i na dalších místech, apod. Velmi aktivně pracovala také organizace ČSČK v zahraničí, ustavená v září 1940.

Činnost ČSČK po druhé světové válce

V prvních letech po druhé světové válce pokračoval ČSČK v duchu tradic první republiky. Obnovil přípravu ošetřovatelek a samaritánů i dopravní zdravotní službu. Obrovský úkol čekal Pátrací služba ČSČK, která byla zaplavena tisíci žádostmi po nezvěstných. Obnovena byla i tradice Mírových slavností Červeného kříže, z nichž vznikl Světový den Červeného kříže.

Značný kus práce odvedl také dorost ČSČK, který připravil akce na školách - "Zdravotní tříletka na školách", "Mládež sobě a republice", "Týden dětské radosti", "Dětem více kalorií", "Dětem více ovoce" či "Kakao a rohlíky pro 20 % školní mládeže". Vrcholu svého rozkvětu dosáhl dorost ČSČK v roce 1949, kdy sdružoval 1.400.000 členů ve více než 45.000 třídách na téměř 15.000 školách. Představovalo to tehdy více než 11 % obyvatelstva ČSR a řadilo nás to po USA na 2. místo na světě.

Únorový politický převrat v roce 1948 znamenal významné změny i v činnosti ČSČK. Organizace Červeného kříže u nás ztratila svou samostatnost a nezávislost, v zájmu přežití se musela odklonit od sedmi principů mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, byla zařazena mezi společenské organizace a začleněna do jednotné Národní fronty. Svou samostatnost ztratil rovněž dorost ČSČK, který byl násilně zařazen do jednotné Pionýrské organizace a ČSM. Ukončena musela být rovněž tradice Mírových slavností Červeného kříže.

Přes ztížené podmínky odváděl ČSČK v letech 1949-1989 mnoho prospěšné práce pro potřebné. Z jeho činnosti sice vymizely některé tradiční charitativní činnosti, ale byly nahrazeny jinými. Stát sice převzal péči o zdraví lidu, sociální zabezpečení, osvětu, výchovu a kulturu, ale ČSČK jeho činnost v řadě případů úspěšně doplňoval. Postavení a úkoly ČSČK byly kodifikovány Zákonem o ČSČK ze 30. října 1952.

Náročné úkoly začal plnit ČSČK v dobrovolném dárcovství krve /od roku 1960 v bezpříspěvkovém dárcovství krve/, v zajišťování dobrovolných zdravotnických a sociálních služeb. ČSČK vytváří Stanice první pomoci, zdravotnické hlídky, zdravotnické družiny, hlídky mladých zdravotníků i zájmové zdravotnické kroužky, školí dobrovolné sestry, mladé zdravotníky i lidové hygieniky. Zaměřuje se na školení obyvatelstva v první pomoci, školí zdravotnické družiny CO. Rozvíjí se doplňková ošetrovatelská a pečovatelská služba v rodinách, ČSČK aktivně pomáhá při celostátním očkování proti dětské obrně, pořádá letní dětské tábory pro zdravotně oslabené děti, organizuje Vodní záchrannou službu.

Pořádají se studijní střediska pro děti a mládež, zdravotně výchovné hry pro děti na mateřských a základních školách, poskytují se desítky humanitárních pomoci do zahraničí.

Historie ČSČK po sametové revoluci, vznik ČČK

Politické a společenské změny v závěru roku 1989 umožnily ČSČK návrat k nezávislosti a samostatnosti, ale i k některým charitativním činnostem. ČSČK se navrácí k důslednému dodržování sedmi základních principů mezinárodního hnutí Červeného kříže. V březnu 1992 byl Federálním shromážděním schválen nový Zákon č.126/1992 Sb. o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži (na jehož základě byla Červenému kříži vrácena malá část dříve mu patřících objektů a nemovitostí /ČSČK v ČR bylo takto vráceno 12 objektů/). V roce 1991 se stává zvláštní složkou Českého červeného kříže Mládež ČČK.

V souvislosti se zánikem československé federace došlo ke změně i v ČSČK. Od 1. 1. 1993 se ČSČK rozdělil a ke dni 5. 6. 1993 se jeho část na území ČR transformovala v Český červený kříž (ČČK), který byl uznán Mezinárodním výborem Červeného kříže dne 26. 8. 1993 a dne 25. 10. 1993 byl přijat do Mezinárodní federací Červeného kříže a Červeného půlměsíce.

Český červený kříž nadále plní úkoly v bezpříspěvkovém dárcovství krve, ve výuce a poskytování první pomoci, v sociální oblasti, pořádá ozdravné rekondiční pobyty pro zdravotně postižené děti. Zřizuje střediska sociálních služeb, geriatrická centra, stravovny pro důchodce a bezdomovce, ošacovací střediska, sociální domy s bezbariérovými byty pro staré a invalidní občany, stacionáře pro zdravotně oslabené děti, byty pro osamělé matky. Organizuje domácí ošetrovatelskou péči, v některých regionech provozuje opět zdravotní dopravní službu. Je zřizovatelem řady nestátních zdravotnických zařízení. K plnění úkolů v mimořádných situacích vytváří síť Humanitárních jednotek ČČK. Dále provozuje Pátrací službu ČČK, poskytuje humanitární pomoci do zahraničí. Zabývá se také šířením znalosti mezinárodního humanitárního práva.

Velmi dobře obstál Český červený kříž při katastrofálních povodních na Moravě v roce 1997, kdy celkový rozsah jeho pomoci přesáhl 600 milionů korun. Poskytl materiální pomoc cca 9.000 tun materiálu, přímou finanční pomoc pro 15.200 rodin, finanční pomoc k obnově bydlení 923 rodinám. ČČK vybudoval 7 domů s pečovatelskou službou v postižených oblastech. I při rozsáhlých povodních r.2002 poskytoval ČČK humanitární pomoc a v rámci projektů obnovy vystavěl či opravil přes osmdesát objektů v rozsahu přes 330 milionů Kč (režijní náklady činily jen 1,7%).

Mládež ČČK pomáhá při výuce první pomoci dětí a mládeže, realizuje projekty k prevenci šíření HIV/AIDS, průvodcovskou službu Help trans, organizuje zájmovou činnost dětí.

Kolektivními členy ČČK se postupně stávají Vodní záchranná služba ČČK, Horská služba ČR (o.p.s. i o.s.), Svaz záchranných brigád kynologů, Skalní záchranná služba CHKO Broumovsko, Speleologická záchranná služba a Česká unie námořního jachtingu.

Prázdna země

článek připravil Jiří Vítovec

Informace čerpány z internetových stránek vyletynaden.cz, sumava.cz a wikipedia.org

Už jsou to minimálně dvě čísla, co se rubrika Terra incognita neozvala, tak snad jí neuděláme ostudu. Opuštěných míst, o kterých se už příliš neví, je stále dostatek, psát o takových, které něco spojuje, je o něco těžší. Tentokrát bych Vám chtěl alespoň trochu přiblížit osudy celých vesnic a osad, které o své obyvatele přišly.

První z těch, na které se zaměříme, je osada Nová Hůrka, jejímuž vzniku předcházely vichřice v letech 1764-1777. Ty zdecimovaly šumavské lesy a popadané stromy bylo potřeba nějak vytěžit a zužitkovat. Za tímto účelem vznikla osada, která se brzy rychle rozrostla. Toto dřevo se začalo využívat hlavně ve sklářských pecích, které patřily rodině Abelů, jež vyráběly velká zrcadla.

Jejich majetek se však v 1. polovině 19. století dostal do dražby a vystřídalo se na něm několik majitelů. V době největšího rozmachu v letech 1890-1900 zde žilo přes 300 obyvatel. Protože to byli lidé hlavně německé národnosti došlo v poválečném období k jejich vysídlení a osada tak ztratila své hospodáře. Úplně však nezanikla. Začala ji využívat československá armáda coby základnu a život se tak v ní nějakou dobu zachoval. V roce 1991 však odešli i vojáci.

Další obcí, na níž se zaměříme, je Bučina u Kvildy. Ta vznikla pravděpodobně v roce 1770 jako osada svobodných sedláků. První zmínka o ní pochází však až o dvacet let později. Při prvním sčítání v roce 1793 zde žilo sto obyvatel. Podobně jako u Nové Hůrky došlo v Bučině k největšímu rozvoji kvůli větrným kalamitám a následnému zpracování dřeva. To pak v roce 1890 v této obci žilo přes 460 lidí. V roce 1939 z tehdejších 320 obyvatel zde žilo jen 29 Čechů a Bučinu tak potkal stejný osud, jako předchozí osadu. Tentokrát však došlo i ke kompletnímu zničení všech stavení včetně kaple. Ta se ovšem v roce 1992 jako jediná z obce dočkala obnovení. Dnes se zde nachází pomník železné opony.

Další původně dřevařskou osadou je Nové Údolí, nacházející se v prachatickém okrese. V minulém století odsud vedla železniční trať do Pasova, tehdy zde žilo 270 obyvatel. Za první republiky zde stála strážnice četnictva, dva hostince, lesovna, škola, obchod i tančírna. Když po 2. světové válce došlo jako u ostatních k vysídlení německých obyvatel, přišli na jejich místo noví obyvatelé. V roce 1948 však byli všichni vystěhováni, aby zde vznikla železná opona. Nyní je zde muzeum šumavských lokálek a vzniklo zde jedno z nouzových nocovišť, která se dají využít k přespání v přírodě.

Dnes už si téměř nedokážeme představit, že bychom měli kvůli válce, nebo jejím následkům opouštět své domovy. Přesto je až děsivé, když si uvědomíme, že ti lidé museli opustit vše, co měli, kde vyrůstali a kde se živil, jen kvůli lidské nenávisti. Pokud byste snad stáli o to, si tuto nespravedlnost nějakým způsobem přiblížit, mohu Vám doporučit divadelní představení Rybí krev na motivy stejnojmenné knihy. Jedná se sice o vysídlení kvůli výstavbě Temelína, ale ta atmosféra je opravdu hutná.

RECENZE

Premiéra O vílách a Králi draků

Článek napsala a připravila Lucie Malingerová

Na naší inscenaci O vílách a Králi draků jsme pracovali nějakých 8 měsíců. Z toho asi 4 měsíce nám šli po krku odborníci z řad psychiatrů, speciálních pedagogů atp., jelikož (aniž by tu hru kdokoliv viděl) veřejně vznášeli obavy, že bude toto představení škodlivé, ačkoliv je součástí projektu proti šikaně.

Nástup jsme měli 3 hodiny před začátkem. Postavy ze světa fantazie, jednu z nich hrají i já, totiž mají složité líčení a bylo třeba celou scénu nasvítit, nazvučit a projet úseky, které nebyly z nejjistějších. Rozmluvit se, koncentrovat a zkontrolovat, zda je vše na svém

místě. Navíc jsme ještě měli premiérové starosti, co se různých oficialit týče. Zařizovali jsme totiž pro naši paní režisérku a autorku scénáře v jedné osobě dar, jenž jsme všichni podepsali.

Bylo plno. I místa navíc, která jsme přistavovali, protože vyprodáno bylo asi měsíc po spuštění předprodeje, se velice rychle obsadila a už bychom nikam neposadili ani myš.

Samotné představení šlo hladce, bez žádné větší chyby, což je u premiréy téměř zázrak. Diváci byli báječní. Šli s dějem a bylo krásné vidět, že každé téma se dotklo jiné části obecnstva. Když se při děkovačce rozsvítilo, div se nám všem nezastavilo srdce. Všichni diváci stáli a velká část z nich dokonce plakala dojetím. Standing ovation není příliš častým jevem ve studeném Liberci ani na profesionálním divadle. O to více nás to v tom nejlepší slova smyslu šokovalo, dojalo a byli jsme vděční. Vždyť Král draků je takové naše děťátko, které jsme si vypiplali. A první inscenace, k níž jsem napsala hudbu. Na tu děkovačku nikdy nezapomenu.

Když odešli diváci, sešli jsme se v divadelním klubu a mohutně slavili. Teď už jen zbývá doufat, že si k nám diváci budou dál nacházet cestu a budou ochotni otevírat svá srdce. Protože přesně o tom hrajeme.

Ze života ...

Dovolená 2017

Příběh napsala a připravila Gabriela Monte

Všichni si jistě vzpomenete, jak „skvěle“ jsem si užívala dovču vloni. Naivně jsem si myslela, že ta letošní bude, když ne pohodová, tak alespoň klidnější. No, opět jsem se spletla. Oficiálně mi dovča začala sice až v sobotu, ale již dva dny před ní jsem měla volno a tam už jsem měla tušit, že nebude vše, tak jak jsem si plánovala. Čtvrtek sice ještě proběhl na pohodu, možná proto, že jsem ho půlku prospala po noční, ale už pátek mi měl ukázat, že všechno bude jinak.

PÁTEK

Vstávám po sedmé, abych stihla odchytit kocoura, se kterým je potřeba zajet na veterinu. Poslední dny prská a nejlí a díky tomu vypadá jako reklama na struhadlo. Připravím si přepravku a zatarasím průlez, který má náš kočičák, aby se mu nemusely neustále chodit otvírat dveře. Na veterině jsou od devíti, tak si v klidu dám ještě kaffčko a jedu. Po příjezdu k našemu dvornímu veterináři zjišťuji, že zrovna dnes má dovolenou. No nemám já pech? No nic, beru telefon a alespoň mu volám. Odkázal mě na svého kolegu, tak jedu tam. Po dvou hodinách čekání se přesuneme do ordinace. Dostaneme antibiotika s tím, že je to jen rýmička. A tady se potvrzuje, že nejen pro dvounohého chlapa je to smrtelná choroba. Doma při pokusu dostat do kocoura prášek skončím dosti poškrábaná. Ach jo, zlatej Jirka, ten by mi to dal v injekcích a byl by klid.

SOBOTA

Opět se vstává v sedm, nejpozději v devět se totiž musí vyrazit na rodeo v Novém Boru. Manžel se tam pěkně vyblbne jako rodeo klaun a večer navíc budou hrát Country Rebels. Bylo v plánu jet domu ještě v noci. ALE. Akce byla supr a navíc tam byly naši přátelé Erika a Jerry a začalo přemlouvání mé osoby, abychom zůstali až do rána. Po telefonní konzultaci s dcerou, zda to doma zvládne i další den, jsem kývla. Večer byl supr, pivečko, whisky, taneček a tak, stále do kola asi až do dvou hodin. A pak to přišlo. Měli jsme v plánu jet domu, takže jsme na přespání nebyli vybaveni. Deky, spacák, stan to všechno zůstalo doma. Přespali jsme tedy v autě a přes sebe jsme každý hodil jednu riflovou košili. Ještě, že jsem měla v autě dvě.

NEDĚLE

Teda spát na skrčáka v našem twingu byl opravdu „geniální“ nápad. Totiž o spaní se snad ani mluvit nedá. Alespoň v mém případě, protože Monte vedle mě chrupal celkem zdatně. V osm jsem to vzdala. S citem jsem probudila manžela a vyrazili jsme k domovu. Celou cestu jsem si slibovala, že příště už se ukecat nedám. Monte si během sobotní akce vyřval hlasivky a tak byl doma celkem klid. Protože místo mluvení spíš skřípal, zakázali jsme mu s dcerou mluvit. No zakázali, já mu řekla, ať na mě tak neřve, že ho slyším a dcera z toho měla záchvat smíchu. Zbytek neděle byl celkem klidný, jen okolo deváté večer volala kamarádka, že už se jim narodilo hříbě, a že pondělní akce odvoz materiálu od nich k nám platí.

PONDĚLÍ

Vzala jsem si službu u zvířat a tak vstávám ve čtyři, abych vypustila koně a pak v sedm, abych obstarala zbytek zvířectva. Teda až na potkany, o ty ať se to mé dítátko stará samo. Okolo desáté přijíždí Petr, dáme kafe, kluci zapřáhnou vozejk, a že prej holky kašlete na práci a pojedte se podívat na prcka. A tak se jelo. Hříbátko-hřebeček je kouzelný. Nemohli jsme od něj odtrhnout oči. Řekla jsem si tak přece jen pohoda. OMYL. Kluci neměli ještě naloženou ani polovinu vozejk, když zjistili, že je na něm v čudu kolo. Vyrázili tedy s tím, co naložili opatrně k nám a já zatím sháněla vozejk a nesehnala. Když se chlapi vrátili, uvařila Jarka všem kafe a kecalo se o ničem. Až moje dcera prohlásila: „Já bych si dala tatarák“, a všichni se toho chytli. Slovo dalo slovo a začalo přesouvání k nám. Jedna část osazenstva jela rovnou k nám a ta druhá menší pro maso. Tataráček se mi povedl, a když jsme byli uprostřed té žranice, volal táta, že nám veze vozejk na ten matroš a vzápětí volal chlap, co si od nás bere hnůj, že pro změnu veze vozejk na hnůj. A aby toho nebylo málo, přijeli současně. V okamžiku, kdy jsme se dohodli, že v odvážení budeme pokračovat následující den, začalo vydatně pršet. Když už pršelo dvě hodky, bylo nám jasné, že z odvážení nebude nic. Zatím je odloženo na sobotu, tak doufám, že bude lepší počasí.

ÚTERÝ

Máme rozdělené vstávání. Já ve čtyři vypouštím koně a dcera v sedm dělá zbytek. Tenhle systém by mohl fungovat. Okolo deváté řeším s našimi přáteli podrobnosti ohledně jejich, vlastně už našeho hříběcího miminka. Krátce na to přijíždí táta a veze mi snad tunu okurek. No fajn, nevím, jestli na mě mám náladu. Dáme s tátou kafe a po jeho odjezdu se pouštíme s dcerou do kydání. Ona nakládá, já odvážím. Tenhle systém nám funguje už dlouho. Odpoledne jedu vedle do vsi do krámu, ale ouha deko tady nemá a do Loun se mi dneska nechce. No nic, okurky musí počkat. Zbytek dne proběhl celkem v klidu. Teda až na to, že Monte krom toho, že stále nemůže mluvit, dostal ještě horečku. Dala jsem mu prášek a poslala ho do postele.

STŘEDA

Opět rozdělené vstávání a opět vstávám ve čtyři a dcera v sedm. Zhruba v devět si dám s manželem kávu a dřív než vyjedu směr Louny, zkouknu kolik těch okurek zbylo od loňska. Po zjištění, že tam mám ještě 25 sklenic, rozhodnu, že všechny okurky zavařovat nebudu. No jo, ale co s tím zbytkem? Píšu tedy Jarce zda by nějaké nechtěla a ona souhlasí. Dohodnem se tedy, že jí je odpoledne hodím na ranč a razím

do těch Loun. Po návratu nejdřív poctivě rozdělím okurky, ale ani tak se mi do nich nijak zvlášť nechce. Do toho mi Monte sdělí, že pokud chci jet na ranč, měla bych sebou hodit, protože se žene voda. S nadšením jsem to uvítala a i s dcerou vyrazila. Předaly jsme okurky, daly si kávu, dcera si nafotila prcka, ohlásila, jak se bude jmenovat a jelo se domu. Okurek mi zbyla sice půlka, ale i tak z toho bylo 30 sklenic. Zavařovala jsem až do půl osmé. Do postele jsem doslova padla okolo půl jedenácté a mělo mi dojít, že klidnou noc mít asi nebudu. Jo, mělo mi to dojít už v okamžiku, kdy Sany, kterého člověk musí večer přemlouvát k venčení, chtěl jít dvakrát za sebou sám ven. Došlo mi to ve čtvrt na tři, když mě probudilo štěkání. Vypustila jsem milého psa ven, počkala, až se vrátí a znovu zalehla. Půl hodiny na to se vše opakovalo. Když už to bylo po čtvrté a po každé s půl hodinovým odstupem, pokusy o spaní jsem vzdala. Bez tak za chvíli vstávám ke koním. Vždyť já přece spát nemusím.

ČTVRTEK

Ve čtyři zjišťuji, že stále prší tak odložím vypouštění koní na pátku. Jo, ale jak využiju tu hodinu? Spát nemá smysl, bez tak by mě určitě zase probudil pes. A tak se rozhodnu si události posledních dnů sepsat. Je šest ráno, koně se už hodinu pasou a co víc, Sany už se hodinu nedožaduje venčení. Že bych přece jen alespoň chvíli mohla v klidu spát?

JAK ASI DOPADNE DOVOLENÁ LETOS :D :D :D

5. část

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek garaz.cz

Lada

Název Lada je inspirován vikingskou bojovou lodí „lad'ya“ a právě tato loď je dodnes v podstatě i ve znaku ruské automobilky.

Lamborghini

Zakladatel italské automobilky Ferruccio Lamborghini byl býky vždy fascinován. Shodou okolností byl i narozený ve znamení Býka, ten se tak dostal i do loga jeho značky. Dokonce i modely automobilky jsou pojmenovány podle plemen i slavných turů z corridy.

Maserati

Trojzubec z loga Maserati pochází z římské mytologie, konkrétně ze sochy boha Neptuna v italské Boloni. Reprezentovat má sílu a kvalitu.

Mazda

Říká se, že slovo Mazda je zkomoleninou jména zakladatele Jujira Matsudy. V logu značky můžeme vidět písmeno „M“, ale i letícího ptáka jako symbol svobody.

McLaren

Logo McLarenu má poměrně zajímavou minulost. V počátcích byl ve znaku novozélandský pták kiwi, po vstupu na pole formule 1 ale logo přešlo v nápis McLaren s červenou stříškou. Tou stříškou, jakou mají cigarety Marlboro. Až teprve nedávno se stříška zakulatila do dnešní podoby.

Mercedes-Benz

Automobilka Mercedes-Benz vznikla sloučením značek Daimler a Benz. První slovo svého názvu získala podle tehdy asi jedenáctileté Mercédès Jellinek, dceři rakouského podnikatele s automobily Emila Jellineka. Třícípá hvězda ve znaku má symbolizovat zemi, vzduch a moře. Nakreslil ji Gottlieb Daimler do dopisu své manželce a připsal, že jednoho dne bude tato hvězda zářit nad jejich továrnami. Měla rovněž zdůrazňovat všestrannou použitelnost Daimlerových motorů.

Mitsubishi

Název Mitsubishi vlastně popisuje to, co je vyobrazeno v jeho logu. „Mitsu“ znamená v japonštině tři a „hishi“ (vyslovované často jako „bishí“) označuje kosočtverec.

Sebaronio

Příběhy připravil a napsal Jurgen Lednický

Daleko od všeho centra dění se pohupoval megariot, který nesl na svých bedrech tu nejúžasnější věc v celé Leganorii. Ten megariot se jmenoval Eeberkis. A na tomto zvláště pojmenovaném megariotu sídlila jediná Čarodějná škola v celé Leganorii.

Možná si říkáte, proč je v celé Leganorii jenom jedna Čarodějná škola. Na tuto otázku vám rád odpovím. Na tuto školu může přijít kdokoli, ale odejít nesmí nikdo. Odchod je zakázaný, protože se na této škole vyučují tak mocná kouzla, že představují nebezpečí pro okolní svět. Následující otázka nejspíš bude: Jsou tam i ženy? Milerád vám odpovím. Ne. Škola je totiž chráněna kouzlem, tak aby ji nespátřila žena, ale jenom muži. Vlastně se jedná o takový klášter na pustém ostrově. I přes to se někomu povedlo z tohoto vězení utéct a jeho příběh vám budu dnes vyprávět.

Ghimbert se probudil. Nevěděl už jak dlouho tu je, protože učni nemohli vycházet ani z budovy Čarodějné školy. Vstal a šel se opláchnout studenou vodou. Poté zamířil z kolejí do učeben, kde se konaly semináře, na kterých staří mistři předávali své zkušenosti mladým. Ghimbert už patřil k učňům-mistrům, takže chodil na semináře do vrchních pater učeben. Věděl, že brzy se z něj stane čaroděj, který bude moct vystoupit na denní světlo. Avšak stále by to byla jen chabá náhražka za život, který žil předtím.

Když dorazil do učeben, viděl své místo v první lavici, které dostal na začátku ročníku, kdy zaspal a přišel až poslední. Sedl si na svou židli a začal bedlivě poslouchat. Chtěl zkoušky na čaroděje udělat, protože už slyšel o člověku, který zemřel na stáří v posledním ročníku. Učil je starý profesor, který si už stěží pamatoval své jméno, ale svůj obor ovládal výborně. Po lekci šel do jídelny na oběd servírovaný lidmi, kteří odmítli učit se kouzlení. Jídelna byla u vchodu, takže nutně musel projít kolem brány.

Zadumán do vlastních myšlenek si málem nevšiml, že brána je dokořán. Hlasitý šumot ho probudil ze snů. Podíval se směrem k bráně a uviděl to. Létaující koráb. Většinou ho čarodějové ničili hned po příchodu nešťastníka, který zde přistál. Tentokrát na to však zapomněli a to byla jeho příležitost. Konečně mohl utéct.

Jeho plán byl velmi jednoduchý, počkal si až šla většina spát a vzhůru zůstala jen hlídka. Počkal si, až šli všichni na koleji spát. Pod rouškou tmy vyšel s kolejí až k bráně. Kouzlem se mu povedlo odstranit masivní petlici a odemknout zámek. Venku pořád stál létaující stroj. Ghimbert do něj nasednul a začal šlapat. V tu chvíli si jej všimla hlídka a zpustila poplach. Sakra! Šlapal jako o život, ale naposledy se takhle zapotil, když ulétal před piráty na tento megariot. Za chvíli se zvedl ze země a šlapal pryč.

Šlapal velmi dlouho. Velmi velmi dlouho. Po několika hodinkách narazil na jiný létaující stroj. Záchrana, pomyslel si. Když se ale stroj přiblížil, Ghimberta polil studený pot. Hlavou se mu mihli myšlenky jako ten osudný den, kdy ho napadli. Piráti. Tentokrát se ale jen tak lehce nedá. Tentokrát jim ukáže. Začal si opakovat formule všech ohnivých zaklínadel, které znal. Když už byla loď na dosah, zkroutil Ghimbert ruce do prapodivného tvaru a pronesl jediné slovo: "Sebaronio". V tu chvíli z jeho rukou vyšlehl obrovský plamen. Ten pozřel celý létaující stroj až z něj nezbylo vůbec nic. Ghimbert byl zachráněn.

Teda, byl by zachráněn, kdyby ho neviděla královská galéra (galéra je honosnější létaující stroj). Ta se ihned vydala za ním, aby zjistila jaká mocná osoba sedí v tomto létaujícím korábu. Když doplula k němu dávala si pozor, aby si je nespletl s pirátskou lodí. Ghimbert byl sice vyděšený, ale neodvažoval se nic udělat proti královské zástavě. Tak královští muži dostali Ghimberta na palubu můstku galéry. Tam ho pohostili nejlepším vínem a dali mu výtečné maso, pro Ghimberta to byla hostina, protože v Čarodějně škole jedli jenom zelenou bramborovou kaši. Ghimbert se dozvěděl, že letí za králem.

Po šesti hodinkách cesty dorazil až na Ersambum, hlavní sídlo Sulsotů, z okrajových soustav megariotů. Zde byl s velkou slávou uveden před krále jako Boží zázrak. Král nemohl uvěřit tomu, že existuje nějaká síla, která je tak mocná, ale viděl to, viděl to přímo před sebou. Viděl před sebou muže, který dokáže zkrotit živly. Teď před ním stála síla, která mohla znásobit jeho moc. Alespoň si to myslel. Nebo mu někdo vsugeroval, že si to myslí. Hlavou mu probíhaly hrůzné myšlenky. Prikázal strážím, aby Ghimberta hlídali, tak aby nemohl kouzlit. Nic netušícímu Ghimbertovi svázali ruce a na pusy dali roubík. Odvedli ho do žaláře pro nebezpečné vězně.

Čas plynul pomalu. Jediné, co mohl Ghimbert pozorovat, byla voda odkapávající z mechem porostlého stropu. Žalárníci se k němu chovali jako k vrahovi. Vždy když ho přišli krmit, mu při jakémkoliv náznaku slova mu ponořili hlavu do kýble s vodou. Ten tam měli pro tento případ připravený. Ghimbert si už začínal myslet, že na něj král zapomněl a že zde umře v zapomnění.

Jednoho dne ho stráž z vězení vytáhly. První Ghimberta oslnila ostrá zář denního světla, která jej dráždila jako červená rozzuřeného býka. Stráž ho předvedli před krále a srazili ho k zemi. Ghimbert se zděšeně rozhlížel kolem sebe až ji uviděl. Byla tam. Rada starších čarodějů. Toužebně k ní vzhlédl, ale ta se zrovna vybavovala s králem. Na jeho příchod upozornila, jedna ze strážů. Král promluvil: "Vážený Ghimberte, já, král Higbert Sulsot XVII. a rada starších čarodějů jsme se dohodli na tom, že tě vydáme zpátky pod podmínkou, že se už nikdy nepokusíš utéct z Eeberkisu. Souhlasíš s tímto návrhem?" Stráž Ghimbertovi sundali roubík a on mohl po nekonečně dlouhé době konečně promluvit. Jeho jediné slovo bylo nadšené "Ano!" Jeden člen rady starších luskl prsty a Ghimbert upadl do bezesného spánku. Když rada starších odcházela, král cítil, jak z něj pomalu odchází nějaká síla, která jej ovládala. Rada starších pak s Gangarem odletěla na létaujícím stroji poháněném ohněm.

Když poté Ghimbert dorazil na Eeberkis, pochopil jaká pošetilost byla vůbec pomyslet na to, že by mohlo existovat lepší místo. Všude kolem byl pro něj svět tak nepochopitelný a matoucí. Jenom Eeberkis byl místo, ve kterém dokázal žít. Konečně mohl prohlásit Eeberkis za svůj domov.

Básničky

pro všechny lidičky

Básně napsala a připravila Kristýna Strnadová

MOŽNOSTI

Přikryj se hladinou moří
Přikryj se noční oblohou
Přikryj se barvou jeho očí
a najdi poklad za duhou

Skoč do nejtemnější propasti
najdi nejhlubší bod
ochutnej kousíčky radosti
přejdi na nebeský schod

Hledej v řece vltavíny
zpívej v dešti i v bouřce
Vyrej srdce do kusu hlíny
vyspi se na rozkvetlé louce

Pověz tajemství letního dne
Poslouchej ptačí zpěv
Zkrátka dělej co tě napadne
vždyť tobě patří svět

HERBÁRIUM

Bud' fialkou po dešti
bud' růží, kouskem neřesti
bud' mákem, mým opiem
bud' na jezeře leknínem

Bud' kopretinou na mé zahradě
bud' listím vrby ve vodě
bud' jasmínem, mou vůní
bud' mým plotem, bud' tůjí

Bud' vavřínem, mým kořením
bud' muškátem na rámu okenním
bud' sedmikráskou, kterou zničím
bud' pampeliškou mezi mlíčím

Bud' konvalinkou na louce
bud' blatouchem v potoce
bud' vším, co zdobí světy
není větší ozdoba, než ty jarní květy

TOUHY

Zklamaná lidmi, zklamaná světem
pohltily mě touhy, co mění se s věkem
Poezie jako únik před tím vším
a co mě tahá dolů, už vůbec netuším

Nevnímám slova, co plavou v té vodě,
netoužím po ničem, jen po svobodě
A to co zůstane ve mě napořád
je touha jediná, touha psát

SYMFONIE DEŠTĚ

Skrz okno pozoruji tmou
do které padají kapky deště
jejich ozvěny, znějí
a co slyšíš ještě?

každá kapka má své místo
některé spadnou na okenní rámy
některé zředí tvou krev
a zahojí i ty nejhlubší rány

nechám se vést tím zvukem
ten pomíjivý tón vzlyku
co ohlušuje tvoje smysly
prší, avšak bez výkřiků

Kapky padají, ale neslyším je
zdá se, že to přestává
a nebo jak noc minulou
pršet bude do rána

Čtení pro všechny

Pověst o bludném kameni

Článek připravila Věra Melicharová

Informace čerpány z internetových stránek

<http://www.predskolaci.cz/legendy-mesta-ceske-budejovice/14554>

Jedna ze zajímavých českobudějovických pověstí je spojená s bludným kamenem na hlavním náměstí Přemysla Otakara II.. Za vlády krále Jiřího z Poděbrad přišel do Budějovic německý mečíř, kolem nějž se sdružovala skupina spiklenců proti králi. Patřil mezi ně i provaznický tovaryš Filip. Mečíř vypracoval plán povstání a všichni jeho kumpáni museli přísahat, že nic nevyzradí. Jenže Filip to nevydržel a všechno pověděl své milé. Netušil, že vše o zákeřném plánu, náhodou vyslechl i její otec, který neváhal a hrozbu povstání nahlásil rychtáři. Bylo rozhodnuto ještě téhož večera vpadnout do hostince, kde se spiklenci scházeli, tam je zajmout a odsoudit. Jenže nic nevyšlo tak, jak bylo plánováno. Strhla se nelítostná bitka, rychtáře někdo bodl a ten svému zranění podlehl. Protože se k činu nikdo nepřiznal, soud předal katovi všechny.

Za pár dní se na šibenici na náměstí konala poprava. Všichni již byli s'tati, když k popravnímu špalku přistoupil Filip. Jeho milá jej prosila, aby všem řekl, že on rychtáře nebodl. Ten ale zůstal věrný svým popraveným kumpánům a byl s'tat také. Na místo, kde šibenice stála, byl pak vsazen kámen, kterému se říká bludný. Kdo jej překročí, ten bude bloudit jako Filip a stejně jako on již nenajde cestu k lidem.

Osmadvacátý květen 1871

Díl 1.

Článek napsala a připravila Lucie Lamačová

Lidi, dou na nás! A za nima další!"

"Zleva! Z Oberkampfy!"

"Berte je z voken!"

"Na dvůr! Na dvůr!"

"Garibaldovci, pojd'te zprava, zprava, kolem!"

"Všichni na své místa!"

"Antone! Kde máš tu zatracenou kabelu s nábojema?!"

"Zamířit - pal!"

Třesk! Prásk!

"Ať žije Komuna!"

Rachot na bulváru Belleville je slyšet na míle daleko. Místo, kde se střetává bellevilská hlavní třída s ulicí Couronnes je zcela zahaleno v mohutných oblacích dýmu. Kouřovou clonou pronikají jen krátké záblesky vyšlehnuté z pušek a na otlučených stěnách cihlových domů poskakují mihotavé stíny plamenů z hořícího vozu. Zdi provrtané od kulek a ve skle průstřely ještě čerstvé. Všude křik. Povzbuzování, rozkazy, desítky vzájemně se překřikujících hlasů. Burácivý zpěv, rachot bubnů, sténání raněných; všechno se to mísí

dohromady a vytváří děsivý orchestr, který hrává v každé nové válečné symfonii. Třeskot šaspotek a fíííí! - svištící kule létají kolem hlavy a běda náhodnému chodci! Všudy přítomná štiplavá vůně střelného prachu a rozmoklé země pod nohama. Z okruhu několika kilometrů zmizely dlažební kostky. V noci přšlo a nevydlážděná cesta se tak proměnila v rozbahňenou polňačku. Jen ať jejich děla pohlít to krví nasáklé bláto!

A najednou ticho. Děsivé ticho se vzneslo nad ulicemi. Ticho znepokojující, ticho nic dobrého nevěstící, ticho naplněné zlověstným očekáváním.

"Poručíku! Haló, Ferrate!"

Člen městské Komuny Paul Ferrat, nyní poručík v národní gardě, drobný muž ve špinavé, rozedrané uniformě, se zafačovanou rukou na pásce a působivou rudou šerpou přes prsa, o níž jeden nevěděl, jestli je barevným odznakem komunardů nebo je tolik nasáklá krví raněného, seděl opřený o stůl v improvizovaném štábu nad rozloženou mapou Paříže a nevnímal.

"Občane!"

Konečně zvedl oči. Nad ním stál udýchaný strejda s mohutnými vousy, který se jmenoval Maxmilien Marnet, ale pro jeho vzhled mu tady z legrace nikdo neřekl jinak než Marx-milijón.

"Nesu takový novinky, že mi z toho hrůzou vstávaj chlupy! Vůbec nevím, esli by se to mělo říkat, ale Louisa už to roztroubila po celý ulici..."

"No tak mluv přece, co se děje?!" vybafl Ferrat. Hrom do toho dědka užvaněného!

"Na Vilette... uch, tolik děl... panebože!" soukal ze sebe Marxmilijón, "Vlezli do i do špitálu a prostě... jéžišmarjá, já si musím sednout!"

V tu chvíli se rozletěly dveře a dovnitř vpadla skupina spravedlivě rozhořčených lidí, překřikujících se jeden přes druhého.

"Je pravda co se říká, že pad' Montmartre? A ta hnusná poprava na Vilette?!"

"Louisa říká prej, že pět set lidí naráz!"

"A generál Dambrowski po smrti jo? Nejní možná! To je kec... ňákej!"

"Ale Pére-Lachaise je přece pořád náš... ?"

"A barikáda na náměstí Bastily... ?"

Stařík konečně zase nabral dech. "To všecko je pravda."

Zavládlo všeobecné zděšení.

"Ale to znamená..." neodvážil se ani doříct poručík Ferrat a bouchl zdravou rukou vztekle do stolu. V očích se mu zalesklo.

Tak to je konec, pomyslel si Marxmilijón, když už se vzdává i náš Ferrat.

Ale než se nadáli, Ferrat se zvedl, narazil si čepici, hodil si přes rameno pušku a za chvíli už rozmlouval s lidmi na barikádě. Chtějí zůstat. Málokdo zvedá ruku proti. Neopustí svou pozici. Nikdy! I když je Belleville poslední vzdorující čtvrtí v celé Paříži. Lidé mohou prohrát, ale myšlenka ne. A oni jsou ta myšlenka. *Tady a ted'*. Kdo nechce, může jít. Nikoho tu nedrží.

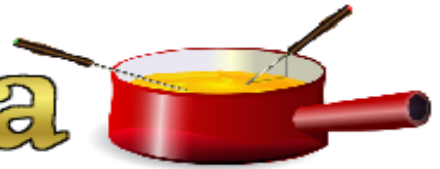
Na zdech visí cáry revolučních plakátů a vítr žene po ulicích ušmudlané letáky s politickými hesly.

REPUBLIKA BEZ ROVNOSTI NENÍ REPUBLIKA, ALE MONARCHIE, KDE KRALUJOU PENÍZE!

Dnes tu stojí opět Francouzi proti Francouzům. Právo a pořádek proti Revoluci. Stará monarchie, která začala válku s Prušáky spolu s novou republikou - *versailleskou* vládou - která před nimi kapitulovala, proti lidu pařížskému, který Prušáky ve městě nechce a reparace platit nebude, protože se o žádnou válku neprosil a rád by, aby mu zbylo na chleba. A taky trochu ulevit od té každodenní dřiny. Dost bylo útlaku! A národní garda je s náma! Otroci proti otrokům: jedni se chtějí z otroctví osvobodit, a ti druzí se nechali spoutat dobrovolně svými generály.

A uprostřed mohutná hráz, která je od sebe dělí. Mocná, pyšná a hrdá. To je barikáda. Stojí sice mezi nimi, ale není nestranná - slouží tomu, kdo ji postavil, a to je pařížský lid. Odvážně a majestátně vypíná svou pevnou hrud', aby jedny bránila a druhým zabraňovala, aby jedny schovala a druhé odkryla. A provokovala ony druhé zářivě bílým nápisem poskládaným z dlažebních kostek s písmeny - AŤ ŽIJE KOMUNA!

Krajová jídla

Dnes z kraje Vysočina

Článek připravila Věra Melicharová

Informace čerpány z internetových stránek receptyonline.cz a varimeahrajemesispenny.cz

Vysočanský naháč

500 g vepřové kýty
200 g vepřové plece
100 ml smetany
sladká paprika
tuk na vymazání plechu
kmín
sůl

Vepřovou kýtu nakrájejte na 4 tenké plátky, dobře je naklepejte a osolte. Vepřovou plec společně s kmínem umelte, osolte, přidejte mletou papriku a smetanu a dobře promíchejte. Tuto nádivku rozdělte na osm dílů. Na připravené plátky kýty dejte vždy dvě dávky náplně, které pokládejte co nejbližší k okrajům tak, abyste je mohli dobře stočit proti sobě ke středu plátku. Takto připravené „naháče“ vložte do tukem vymazané nádoby těsně vedle sebe, aby při pečení zůstal zachován jejich tvar.

V rozpálené troubě zapékejte asi 5 minut při 250 °C, potom snižte teplotu na 180 °C, maso podlijte vývarem a pečte dozlatova. V průběhu pečení maso obraťte. Průběžně polévejte výpekem a podle potřeby podlévejte vývarem.

Selské brambory z Vysočiny

1 kg brambor
200 g kysaného zelí
1 lžíce sádla
2 cibule (na kostičky)
drcený kmín
1 lžička cukru
100 g uzeniny
100 g slaniny
petrželová nať
sůl

Oloupané a na plátky nakrájené brambory uvařte v osolené a okmínované vodě.

Zelí propláchněte, překrájejte na menší kousky a osmahněte na jedné cibuli. Osolte, okmínujte, podlijte troškou vody a asi půl hodiny duste. Podušené zelí podle chuti oslaďte.

V pánvi osmahněte kostky slaniny, přidejte druhou nakrájenou cibuli, na proužky nakrájenou uzeninu a vše opečte.

Uvařené brambory rozšťouchejte, přelijte tukem ze slaniny a vmíchejte dušené zelí. Porce na talíři posypejte slaninovými škvarky, opečenou uzeninou a cibulí. Ozdobte petrželkou.

Peciválky

2 vařené brambory
300 g droždí
250 ml mléka
300 g polohrubé mouky
cukr
špetka soli
sádlo či máslo na omaštění
mletý mák s cukrem

Z mléka, cukru a droždí udělejte kvásek. Vlijte ho do důlku v prosáté mouce. Přidejte nastrouhané brambory a osolte., Vypracujte těsto a nechte ho vykynout. Poté těsto vyválejte na silnější plát a vykrajujte kolečka.

Upečte je na pečícím papíře dozlatova v troubě předehřáté na 160 °C. Poté je vložte do hrnce a spařte horkou vodou (přebytečnou vylejte).

Omastěte a posypte mákem s cukrem.

Keltoviny

Internetový časopis

Práskání bičem napříč časem

Miniškolička práskání bičem

15

Zážitkový kurz práskání bičem

Jail City – Město v zajetí

Článek připravil Martin Štulla

Informace čerpány z internetových stránek comics-blog.cz

Westernový komiks v dnešní době? Asi bylo hned na začátku jasné, že tohle bude něčím ozvláštňené, něčím, co by mohlo být zajímavé i pro čtenáře současnosti, který možná až tak po westernech nedychtí. Ale když se to spojí s dalším žánrem, budou zde zajímavé postavy, mohlo by to fungovat. Jako kdybyste se začeti do nějakého staršího komiksu, který vycházel v "ABC", ale s tím rozdílem, že je to psáno moderním jazykem, je to určeno mladému čtenáři, čemuž je přizpůsobena i skutečnost, že máte v hlavní roli teenagera místo nějakého dospělého hrdiny, jak tomu bývalo třeba u Šorela nebo Tomana.

Komiks "Jail City: Město v zajetí" vypráví o Robertovi a jeho matce, kteří po smrti Robertova otce jedou do Ameriky, kde žije strýc, kterého nikdy nepoznal, bratr jeho matky, která se s ním setkala také jako velmi malá a vlastně si ho vůbec nepamatuje. Matka by se tím měla trochu dostat ze smutku, který ji utápí po smrti manžela. Robert doufá, že se to povede, a také doufá, že se bude moct setkat s kovboji a indiány. To se podaří, protože je strýc, který dělá na letecké základně, vezme do indiánské rezervace. Pravda, je to jen tahák na lidi a všechno je divadlo, ale tím Robertovo setkání s indiány nekončí. Na cestě zpět uvidí indiány běžet v poli, donutí matku zastavit a pak už se dějí věci. Jako kdyby se octli na skutečném Divokém západě.

Robert a jeho matka Liliana se ocitnou v minulosti v městečku kovbojů, které trpí nájezdy indiánů. Ale to není jediná věc, která je tu trochu problematická. Těla indiánů, kteří byli během nájездů zabiti, mizí. Prostě se vypaří. A to ani nemluví o tom, že Jail City, jak se městečko jmenuje, je místem, z kterého se hodně těžko uniká. Robert a Liliana se tak snaží o to, aby se dostali zpět do své reality. Ve druhé dějové rovině se pak jejich strýc Jerry zase snaží o to, aby je našel, aby pochopil tajemství, které je spojeno s jedním místem v kukuřičných polích, jež je v podstatě takovým místním bermudským trojúhelníkem. Obě dějové roviny jsou velmi dobře spojeny a daří se skvěle stupňovat napětí.

Michal Kocián je jeden z těch českých kreslířů, jehož kresba mě baví, a to právě v tom, že je taková pohodová, místy hodně detailní, hlavně pokud jde o techniku a předměty, a má krásné ženy. Prostě se mi v jeho podání líbí. Asi by se mu dalo vytknout, že sem tam vypadá jedna postava na dvou sousedních panelech poměrně dost odlišně, ale nemyslím si, že by to vedlo až k tomu, že jsou postavy nerozpoznatelné.

Navíc je vidět, že ho Divoký západ a jak kovbojové, tak indiáni baví. Ke komiksu pak ještě navíc dostanete i stolní hru, kterou si můžete zahrát. Celkově tak musím říct, že jsem byl spokojený, příběh je dostatečně zajímavý, aby bavit, má postavy, které nejsou špatné, a tak je tohle ukázka toho, že i dnešní ábíčkovský komiks má co nabídnout současnému čtenáři.

Cesta napříč muzikály

České filmové hudební pohádky 4.

Článek připravila Pavla Štullová

Informace čerpány z internetových stránek wikipedia.org, csfd.cz a fdb.cz

Jak se tančí brumbambule

Vtipná a veselá pohádka z roku 1985 v hlavní roli s Viktorem Preissem a Dagmar Havlovou.

Lakotná pohádková princezna se chce provdat za bohatého krále a málo ji zajímá, že je do ní zakoukaný obyčejný mládenec Šuplík. Jen, když potřebuje splnit podmínku ke svatbě a naučit se tancovat, je jí Šuplík dobrý. Naučí ji, co má umět, ale žádného vděku se nedočká. Docela mu to prospělo a našel si lepší nevěstu.

Co takhle svatba, princí?

Princ David rád šermuje, jenže když v zápalu boje rozbije zrcadlo, trest za to postihne služebnou Bělu. Vzápětí jeho otec král rozhodne, že je třeba syna oženit. Jak ale vybrat tu pravou princeznu? Pomocí tří úkolů, při jejichž plnění princeznám bude pomáhat služebná Běla v mužském převleku. Kdo nakonec dostane prince za muže, je tedy nasnadě.

Kdo by neznal jednu z nejznámějších filmových písniček „Když se načančám“. Tuto a další písničky si můžete znovu vychutnat v této oblíbené hudební pohádce režiséra J. Adamce, který do hlavních rolí Běly a prince Davida obsadil I. Andrlovou a M. Vladyku. Královský pár si pak s chutí zahráli J. Bohdalová a P. Nárožný.

O princezně, která ráčkovala

Já nemám zámek, Kdekdo to ví a hlavně Královské reggae. To jsou jen některé z nezapomenutelných písniček dnešní veselé pohádky z roku 1986. Pojďme se společně podívat, jak to dopadne s princeznou, která si zakládala na svém „urozeném er“...

V tomhle království je opravdu něco v nepořádku. Paní královnu (I. Janžurová) sužuje hypochondrie, princezna Karolínka (D. Patrasová) je rozmazlená, rádce (J. Krampol) je proradný a vypočítavý. A všichni ráčkují, protože to princezna považuje za znamení urozeného původu. A pak je tu syn chůvy (J. Bohdalová), zahradník Kryštof (J. Čenský), který princeznu tajně miluje. A tak je jen na něm, aby jí napravil hlavu...

O štěstí a kráse

Pohádka režisérky Koutné, o princezně Marion, pradlence Madlence a jedné podivuhodné záměně (1986). Hrají: M. Fišerová, L. Havelková, P. Trávníček, Z. Hadrboľcová, L. Lipský, K. Roden a další...

Pohádka o dvou dívkách Madlence a Marion, z nichž jedna je princezna a druhá pradlenka. Ani jedna z nich není spokojená se svým postavením a chtěla by žít jako ta druhá. Pomocí kouzla se obě dívky prohodí a vyzkouší si, jaké to je být tou druhou. Závěr pohádky přinese překvapivé rozuzlení...

Ať přiletí čáp, královno!

Co dělat, když se místo vysněného prince narodí roztomilá holčička... Volné pokračování hudební pohádky Co takhle svatba, princí? (1988). Hrají: M. Vladyka, I. Andrlová, P. Nárožný, J. Bohdalová, M. Rosůlková, M. Stropnický, K. Černocho, R. Skamene, S. Nálepková a další.

Ve volném pokračování pohádkové komedie "Co takhle svatba, princí?" se znovu setkáte s princem Davidem a jeho ženou Bělou. Oba se těší na děťátko, které se jim má co nevidět narodit. Princ David si přeje syna, dědice trůnu, a když v kolébce zavrní holčička, nedokáže se s tím smířit. Chvilí mu potrvá, než vezme svou dceru na milost.

Proč píšu továrníkův blog?

Článek připravil a napsal Vítek Procházka

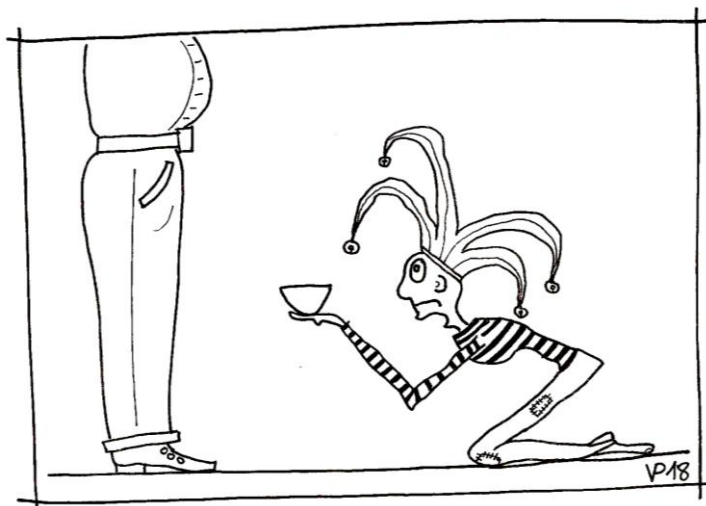
Divíš se, proč jsem se pustil do psaní blogu?

Hlavně proto, aby nikdo z kolegů nedopadl jako kašpárek na obrázku.

O čem budu psát

Hlavním středobodem mého blogu bude podnikání (či freelancing) v oblasti umění (performing arts). Je to totiž velice opomíjená oblast, které se, ke škodě své i svých klientů, málo komediantů věnuje.

Snadno najdeš mnoho videí o tom, jak házet které triky, ale nikdo (kromě mě :+)) ti neporadí, které triky trénovat nejdřív, jak z nich udělat efektní vystoupení, a hlavně jak a komu vystoupení prodat a uživit se uměním. Z našeho uměleckého pohledu proberu oblasti jako osobní produktivita, cenotvorba, cílení na určité skupiny diváků, hraní do klobouku (busking), finanční plánování atd.

Obrázek: Vítek Procházka

Jenom pro žongléry? Ale vůbec ne

Budu samozřejmě hodně psát o žonglování, chůdování a hraní na ulici, protože to jsou věci, kterým rozumím a kterým se věnuju už dvacet let. Jsem si ale jistý, že "moudra" z mého blogu budou k užítku i všem akrobatům, kouzelníkům, muzikantům na volné noze, loutkářům, hercům, fireshow skupinám a všem ostatním, kdo se "živí svým tělem".

Proč to dělám

Protože mě trápí, když se doslechnu, že jeden ze slavných a uznávaných kolegů z oboru si na zimní mimosezónu musí hledat "normální" práci. Znamená to totiž, že sice umí dělat skvělá vystoupení, ale neumí je prodat za dost peněz, aby ho to uživilo.

Rád bych taky pomohl pořadatelům kulturních akcí, aby se setkávali s účinkujícími nejen na umělecké výši, ale také s performery spolehlivými, se kterými se jim bude snadno komunikovat a spolupracovat.

A chtěl bych i začínajícím pořadatelům městských slavností předat pár tipů na to, jak by se české akce daly dělat jinak, zajímavěji a lépe. Chtěl bych všem ukázat, co je walk-act a busking a proč jsou velkým přínosem pro diváky i pořadatele. Chtěl bych, aby české kulturní akce byly zajímavější. Aby se nedržely nudného schématu: pivo-párek-toika-dechovka-vyhaslá hvězda osmdesátých let a na závěr ohňostroj.

Vokého svět

Básně napsal a připravil Lukáš Vokoun

Kluk s morovou maskou

Kluk s morovou maskou
Straší mě v myšlenkách na lásku
Vím dnes, jak kdy dřív jakou máš otázku
Zda jsem se narodil s páskou

Na očích. Přednější jsou city!
Láska je cenzura pudů.
Ten pocit než v tobě zas budu
A už víc nebudu zlitý

Těmi feromony štěstí...
A ty se zas proměníš na stíny!
Já jako výkvět tvé květiny
Za tebou už nebudu kvésti

Půjdu zas do jiné soustavy
Se sluncem docela jiným
A zapiji jak kytka svůj pocit viny
Nejsem stroj! Mne nikdo nespraví!

Kráska

- nástroj jak pták přelétavý
po vlasech rozpuštěn a na rtech
neskutečný
ve tvářích zabarven a v očích víc
než pravý
je tajnou zbraní každé slečny.

Zázrak

Namaluj slovy, co usychá v duši
Toť dnešek je rozkoší, když srdce buší
Toť balada zázraků na křídlech pera
A zítřkem jak fénixem a popelem včera

Budu sám

Až ozve se srdce tvé do ticha
Jak sténání hvězdy co nařiká
Budu tam

Až z očí hřích zrad budeš krvácet
Nektar, jímž ztracené krmí svět
Budu tam

Až krůpěje zmaru se uklidní
Nad mořem zas zaplane slunce dní

Budu sám...

Domácí tvoření

Semaforey k nakousnutí, hladový žabák

článek připravila Kateřina Kalendová

Informace čerpány z internetových stránek promaminky.cz

Po menší odmlce tady jsou opět dva nápady na domácí tvoření pro celou rodinu. Tentokrát nás čeká i něco sladkého! Nemusíte se však bát, že nejste žádní šéfkuchaři, neboť je to opravdu jednoduché, a to i pro malé děti. Pojdte si tedy vzít dobrou náladu a jdeme se do toho pustit!

Semaforey k nakousnutí

Co je k tomu potřeba?

lentilky (především červené, oranžové a zelené), nůž nebo lžička (na namazání), tmavá pomazánka (např. lískooříšková), sušenky (nejlépe typu BeBe Dobré ráno)

Postup:

- 1) Sušenky namažeme silnější vrstvou pomazánky, aby neprosvítala.
- 2) Na pomazánku naskládáme lentilky v barvě světel semaforů (podle obrázku).
- 3) Teď jen zbývá popřát "Dobrou chuť"

Hladový žabák

Co je k tomu potřeba?

rulička od toaletního papíru, barvy (tempery, vodovky), štetec, nůžky, sešíváčka, provázek, zelený papír, lepidlo, těstovina/korálek

Postup:

- 1) Ruličku na jedné straně zmáčkneme a strany spojíme sešíváčkou.
- 2) Vnitřní část natřeme červenou barvou, vnější zelenou.
- 3) Necháme pořádně zaschnout.
- 4) Na ruličku nakreslíme očka.
- 5) Z papíru vystříháme 4 zelené nožky.
- 6) Do spodu ruličky uděláme díрку a provlečeme provázek, který na kraji zauzlíkujeme.
- 7) Na druhý konec provázku navážeme těstovinu nebo korálek.

Prokletí pocestného

5. část

Příběh napsal a připravil Jiří Šulc

„A ještě to bylo pro ně málo! Že jste je vůbec nechával odejít. Měl jste je rovnou rozsekat a byl by už od nich pokoj!“

„Jo, přesně tak, už nás tu obírají i o to málo, co máme, moc dlouho!“

„Měl by tu s námi zůstat! Horthasi, ubytuj ho u sebe! Ten chlap nás může doopravdy chránit před špatnejma lidma!“

Takhle chválili cizince horkokrevní mladíci. Ten se stále tvářil, jako by se ho nic okolo netýkalo. Pak se ale ozval sám farmář Evos. „Drž pec, kluku pitomá!“, okřikl svého syna. Jeho ústa sice nebylo téměř vidět pod hustým bílým plnovousem, ten se však divoce pohyboval a jeho tlusté obcí bylo silně svráštělé. „Chtěl by jses zbavit jedný bandy mordýřů, ale jinýho by jsi sem nastěhoval?! Tak to zejtra budeš na poli makat sám a už od svítání, aby tě takový blbý nápady přešly!“

Když se mladíci snažili protestovat, zvedli se i další starší muži a kárali je za jejich řeči. Cizinci se, podle nich, nedalo věřit a jeho potyčka s bandity se jim vůbec nelíbila. Postupně se ozývaly další a další hlasy, které se neznámého muže buď zastávaly nebo ho hanily.

Fojt se poprvé za celou dobu usmál. Toho, že někteří měli ze šermíře strach, mohl využít ve svůj prospěch. V takovém hluku ale nemohl pracovat, proto se snažil zjednat pořádek. Marně, nikdo si ho nevšímal. I jeho pohůnci se cítili nejistě v takovém víru emocí. Stejně jim bylo jasné, že dnes už je nikdo nebude brát vážně, když dostali od Horthase za uši. A on byl tím, kdo nakonec hádku uklidnil.

„Nikoho u sebe ubytovávat nebudu!“, vložil se hostinský do hovoru a silně přitom uhodil korbelem do výčepního pultu. Všichni obrátili pohledy k němu. „Víte dobře, že každý z vás u mě může přespat kdykoliv. Kdyby se něco stalo s vašimi domovy, tak kldině i na delší dobu a s celou rodinou. Ale někdo cizí?“

V tu chvíli se na neznámého podíval a jeho dříve odhodlaný výraz trochu znejistěl. Nebyl si jistý, čeho je schopen, proto ho nechtěl přímo urazit.

„Když někdo takový za nocleh zaplatí, tak samozřejmě. Ale natrvalo? A když mi ještě způsobí škodu? To ať se na mě nikdo nezlobí, ale který hospodský by něco takového udělal?“

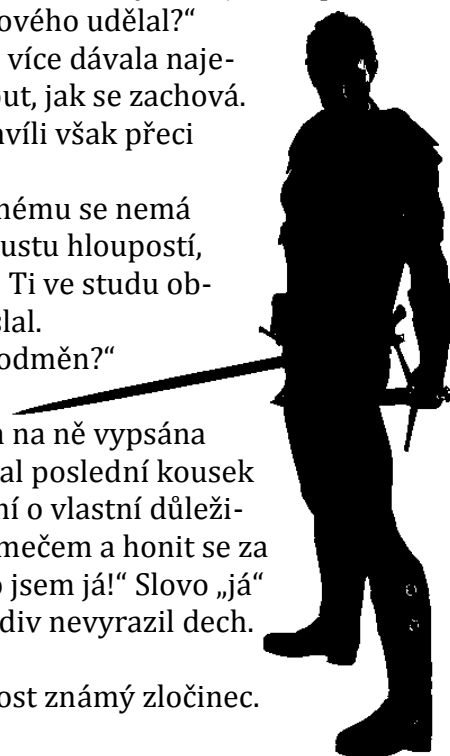
Muž neříkal nic. Horthasovi stékal po tváři pot. Kdyby cizincova tvář více dávala najevo pocity nebo se častěji ozýval jeho hlas, bylo by jednodušší odhadnout, jak se zachová. Žadná reakce byla snad ale ještě děsivější, než kdyby se rozzuřil. Po chvíli však přeci jen na Horthase pohlédl a promluvil.

„Máte naprostou pravdu, pane hostinský. Kvůli něčemu tak nesmyslnému se nemá cenu hádat. Všichni jsme ale z mladické nerozvážnosti napovídali spoustu hloupostí, že?“. Poté letmo přejel pohledem Everena a další mladíky u jeho stolu. Ti ve studu obrátili oči jeden k druhému a svému pití a poslušně mlčeli. Fojt si odkašlal.

„Každopádně, řekl jste, že po té bandě už dlouho jdete. Vy jste lovec odměn?“ vyptával se dále cizince.

„Příležitostný. Ale ne v tomto případě. Pokud vím, tak žádná odměna na ně vypsaná není.“, odpověděl a odložil lžici na prázdný talíř od fazolí. Zrovna žvýkal poslední kousek chleba, když fojt pyšně nadmul hrud' a znovu se dal sebejistě do kázání o vlastní důležitosti. „I kdyby byla, nemáte právo se jen tak potulovat po království s mečem a honit se za zbojníky. O to se v království starají lidé, co zastupují zákon. Lidé, jako jsem já!“ Slovo „já“ přitom velmi zdůraznil a plácl se přitom dlaní do hrudi tak silně, že si div nevyrazil dech. Když cizinec nereagoval, pokračoval v proslovu.

„Myslím, že do vás začínám vidět, pane. V srdci království jste jistě dost známý zločinec.“

Porubal jste tou svojí zatracenou ocelí pár významných lidí a teď jste na útěku. Nebo možná budete bývalý voják, vyhozený z armády za neposlušnost. Ale protože boj a zabíjení máte v krvi, musel jste si najít nějakou náhradu za války. Tak jste utekl sem, k severním hranicím, kam civilizace ještě tak úplně nedorazila. Říkal jste si, že tady si budete moci hrát s mečem, podřezávat krky a přitom se prohlašovat za nějakého hrdinu a ochránce prostých lidí. Ať tak či onak, prostě vás to baví. Tak co říkáte? Myslím, že jsem se docela trefil, že?”

Muž pokl a opět jen velmi stručně odpověděl „Nepřináší mi to potěšení. Ale myslím si, že je potřeba takové věci dělat.“

Nyní se výraz jeho tváře přeci jen trochu změnil. Zamračil se a na chvíli zavřel oči. Byla to jistě reakce a Orssilovy odhady. Buď muže taková nařčení opravdu urazila, nebo náš fojt jeho tajemný původ skutečně uhádl. Ten si cizincovi tváře nevšímal a dál na něj hřměl.

„Očividně to neděláte pořádně! Co jste si myslel?! Že jim trochu nakopete zadky a to z nich udělá poctivce?! Oni se vrátí a už se nebudou držet zpátky! Vesnice může shořet!!!“

Některým mladým mužům jejich úsměvy na tvářích v tu chvíli poněkud poklesly a zamyšleně se zahleděli do země. Na takovou možnost očividně nepomysleli.

„Opravdu?“, zeptal se cizinec. Na to vstal od stolu a podíval se fojtovy přímo do očí. „To by jistě bylo velice špatné. Ale vy jste místní fojt. Královský úředník, správce této vesnice, jak jste sám řekl. Kdyby něco takového hrozilo, máte možnosti, jak zakročit a zabránit tomu. A oni to určitě vědí. Není tomu tak? Vlastně, jeden by se podivil nad tím, že jste proti nim nezakročil už dávno.“

Fojt se pod jeho pohledem krčil a jeho čelo se orosilo potem. Okamžitě mi bylo jasné proč. Sám jsem ten pohled pocítil. S tím rozdílem, že mě neznámý pohlédl do očí jen letmo. Prostě jsem se náhodou ocitl ve směru, kterým se díval. Na fojta se muž mírně mračil a ani nemrkl. Působil na něj silou svého pohledu přímo. I na dálku mi z toho po zádech přeběhl mráz.

„A-ano, to máte pravdu. Mohu jim vyhrožovat vojskem, to by mohlo fungovat...“

„Tak vidíte, jsem si jistý, že vesnici nic nehrozí.“ Mluvil pomalu, ale jeho hlas byl hluboký a vzbuzoval respekt. Udělal v hovoru malou pauzu a sehnul se pro své věci.

„A proč jsem je já provokoval?“ položil si sám otázku, zatímco si přehodil přes jedno rameno svůj malý vak. „Potřeboval jsem si je prověřit. Nezlíkvidoval jsem je, protože tady jsem byl v nevýhodě.“ Pak si přes hrud' připásal řemen, na kterém visel jeho luk a toulec s šípy. „To se ale změní. Teď, když mě pane Orssile omluvíte, bych rád odešel. Je čas na lov.“ Zamířil ke dveřím. Fojt mu spěšně ustoupil z cesty, stejně jako oba bratři. Cestou ven se zastavil u pultu a zaplatil Horthasovi za pivo a jídlo.

„Vám se přeci jen musím omluvit za nepořádek, pane hostinský. Přijměte za to pár zlatáků navíc.“ Horthas jen přikývl a peníze přijal. Když už byl cizinec ve dveřích, ještě naposledy se otočil a promluvil ke všem lidem v hospodě.

„Být vámi, přeci jen bych se připravil na nejhorší. Může se skutečně stát, že neuspěji a moje smrt je neuspokojí. Ale je vás tu víc, než jich, takže vám radím bránit se, jak nejlépe umíte.“

Jak mluvil, připadalo mi, jakoby se celá místnost pomalu naplnila nějakou zvláštní silou. Lidé sedící u stolů se najednou více napřímili a otevřeli oči dokořán. I ti, kteří do té doby dělali, že se jich dění okolo netýká, najednou obrátili hlavy směrem k odcházejícímu cizinci a hleděli na něj jako na proroka, který předpovídá záplavy a dobrou úrodu zároveň.

Jakmile jeho krátký proslov skončil, odešel z hospody a jistě i z vesnice. Pak v hostinci nastalo úplné ticho, poprvé za celý den.

Užijte si léto jak nejlépe dovedete...
NAPŘÍKLAD NA AKCÍCH S NÁMI!

FARADAY

OTEČ

ELEKTROMAGNETISMUS

1798

Michael Faraday se narodil 22. září 1791 na londýnském předměstí do rodiny kováře. Otec však nemohl kvůli chatrnému zdraví pracovat, a tak rodina třela bídu s nouzí. Michael absolvoval pouze farní školu, kde se naučil číst, psát a počítat. Na lepší vzdělání nebyly peníze.

A jako Adam, B jako Bůh, C jako celibát...
Z jako zákristie

Michael

V letech 1805-1812 se učil knihařem. Zatímco ostatní učni knihy pouze vázali, on je i četl. Často jen nesvázané archy, ke kterým se v dílně dostal. Mezi nimi i pojednání o elektřině v encyklopedii Britannica. Nadchlo ho natolik, že začal dělat pokusy se statickou elektřinou; pro knihařské řemeslo byl nadobro ztracen.

Řekl jsem svázat, ne přečíst! Vášim si tvé touhy po poznání, Michaeli, ale až po práci.

Majitel knihařství George Riebau měl naštěstí pro svého podivného učně pochopení. Prostřednictvím jednoho ze svých zákazníků pro něj sehnal lístky na čtyři přednášky fyzika a chemika Humphry Davyho, skutečné vědecké celebrity tehdejší Anglie.

Elektrolýza se píše s ypsilon, protože to není elektrická Líza, ale rozklad (lýza) sloučenin působením elektrického proudu.

1812

Faraday si z přednášek udělal poznámky, které později krasopisně přepsal a svázal do nádherné knihy, kterou Davyho poslal spolu s žádostí o místo. Davyho nadšený mladík zaujal natolik, že mu roku 1813 skutečně nabídl práci laboranta v Královském ústavu.

Vášim úkolem bude čistit zkumavky. Až se zapracujete, pustím vás i k ředění roztoků.

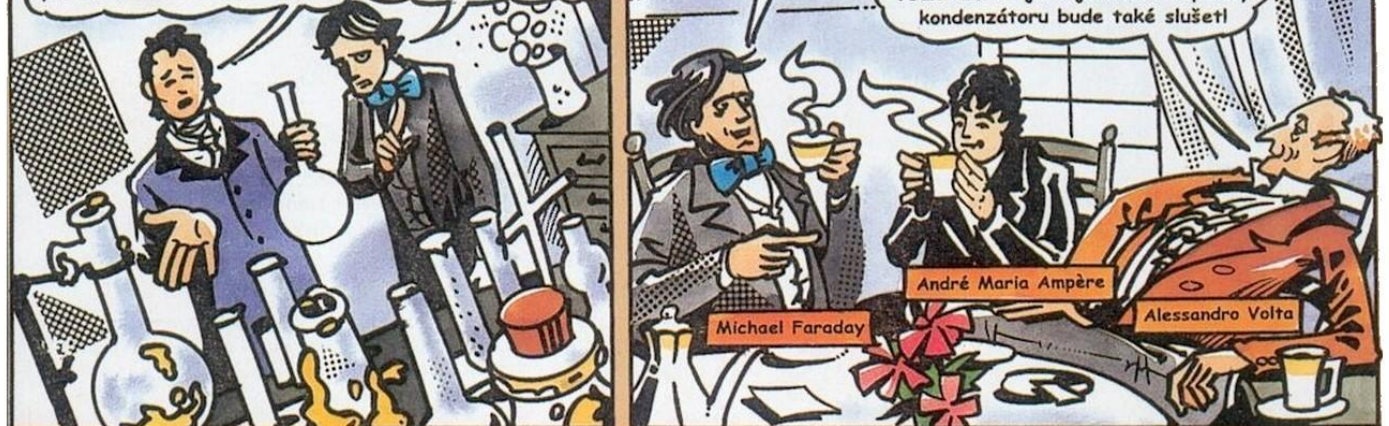
Chápu. Teď bych je ještě mohl omylem zahustit.

Krátce poté Faraday se svým šéfem a učitelem absolvoval osmnáctiměsíční cestu po Evropě. Navštívili Francii, Švýcarsko, Holandsko, Německo, Itálii... a setkali se s předními učiteli své doby. Pro Faradaye to byla obrovská zkušenost. Po návratu se stal Davyho asistentem a ve svém bádání se stále více osamostatňoval.

Pánové, víte, že po vás jednou pojmenují jednotky elektrického proudu a napětí?

1813

Však vám to jako jednotce kapacity kondenzátoru bude také slušet!

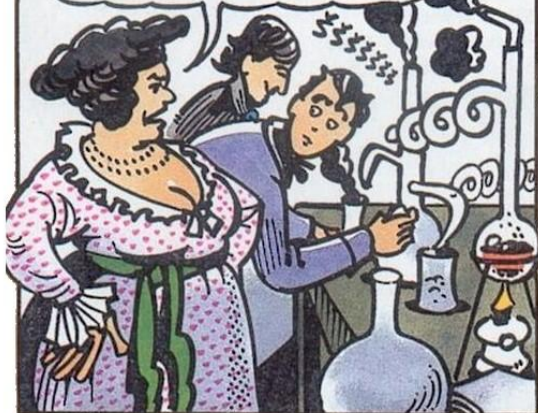
André Maria Ampère

Michael Faraday

Alessandro Volta

Cesta však Faradayovi přinesla i nepříjemné zážitky. Davyho žena, která svého muže doprovázela, byla zvyklá hodnotit lidi podle původu a společenského postavení, nikoli podle charakteru a schopností. Faradaye považovala za obyčejného sluhu a dávala mu to najevo.

Drahý, myslím, že to už trochu přeháníš. Přítelíčkovat se s obyčejným sluhou mi připadá krajně nevkusné.

Roku 1820 dánský fyzik Hans Christian Oersted zjistil, že kolem vodiče vzniká magnetické pole. Prokázal tím, že elektřina a magnetismus spolu souvisejí. Faradaye tato záhada fascinovala a záhy přišel jeho první velký objev - přeměna elektrické energie v energii mechanickou, tedy princip elektromotoru. Faradayova manželka by v té době asi byla raději, kdyby žádná elektřina neexistovala.

1821

Točí se, točí!

To je povyku kvůli kusu drátu...
Nech ho točit a pojď do postele.

Nad magnet Faraday zavěsil měděný drát připojený k baterii. Jeho druhý konec ponořil do rtuťové lázně vodivě spojené s druhým pólem baterie, čímž se obvod uzavřel. Drát, jímž protékal elektrický proud, se začal v magnetickém poli kolem magnetu otáčet.

Byl to úžasný objev, ale radost Faradayovi brzy zhořkla. Davy ho totiž obvinil, že nápad ukradl kolegovi Wollastonovi. Faradaye obvinění hluboce ranilo a až do Davyho smrti v roce 1829 žádné významnější pokusy s elektřinou neprováděl. Byl to smutný konec přátelství mezi učitelem a žákem.

Moje žena měla pravdu. Jste nedovzdělaný otrapa, který neumí nic jiného než krást skutečným vědcům jejich objevy.

LEK

Vědě je sice úplně jedno, komu bude objev jejího tajemství připsán, ale aby bylo jasno: princip elektromotoru jsem objevil já!

Davy zřejmě na svého žáka žárlil, protože cítil, že začíná být lepší než on. Nakonec svých útoků zanechal, ale nikdy se mu neomluvil. Přesto: když se ho na sklonku života ptali, jaký byl jeho největší objev, odpověděl bez zaváhání. Faraday měl přítom v té době největší slávu teprve před sebou.

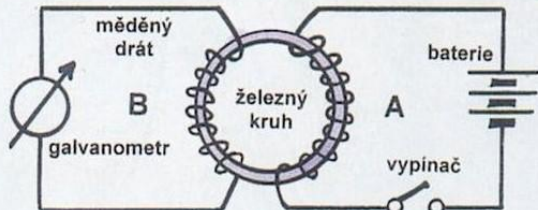
Můj největší objev?
1829 Michael Faraday!

Faraday na čas zanechal pokusy s elektřinou, vědy se však nevzdal. Vytvořil nové slitiny oceli a různé druhy optického skla, učil, přednášel a věnoval se chemii. V roce 1823 se mu například podařilo zkapalnit chlór, o dva roky později připravil ve své době unikátní organickou sloučeninu - benzen.

1823

Zkapalňovat plyny - váš muž má skutečně zvláštního koníčka.

Už jsem si zvykla. Je to mnohem lepší, než kdyby chodil do hospody.

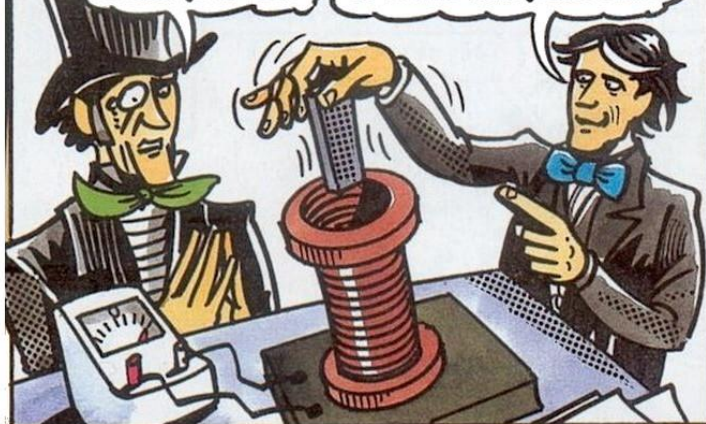

29. srpna 1831

Ale zpátky k elektřině. Lze-li ji přeměnit na magnetismus, proč by to nemohlo jít i naopak? Faraday se opět vrhl do experimentování a 29. srpna 1831 úspěšně. Působením magnetického pole vzniklého kolem cívky, kterou střídavě připojoval a odpojoval od baterie, vzbudil elektrický proud ve druhé cívce. Objev elektromagnetické indukce a princip transformátoru byly na světě.

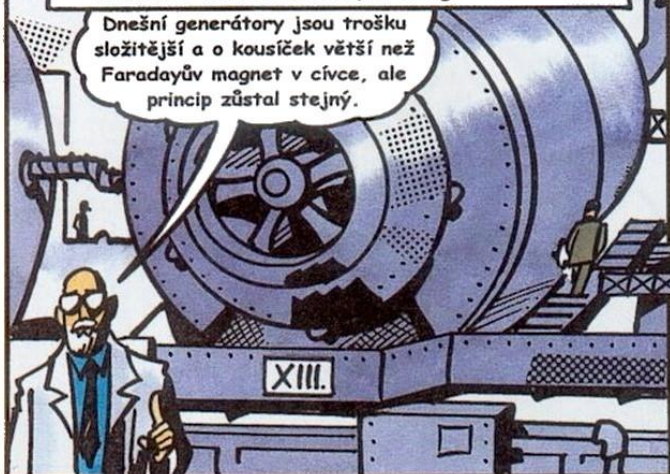
Při dalším pokusu pohyboval magnetem v cívice z měděného drátu, čímž v ní vybudil elektrický proud. Když později předváděl pokus ministerskému předsedovi Robertu Peelovi, hovořili údajně o praktické využitelnosti tohoto objevu. Bohužel, historika je téměř určitě vymyšlená.

Hezká hračka. Ale Nevím, pane premiére. Ale soudím, k čemu je to dobré? že to vaše vláda jednou zdaní.

Pokud Faraday zdanění elektromagnetické indukce skutečně předvídal, měl naprostou pravdu. Objev je základem bezpočtu technických zařízení včetně obřích generátorů v elektrárnách. Prostřednictvím magnetického pole převádějí mechanickou energii (např. vody roztáčející turbínu ve vodní elektrárně) na energii elektrickou.

Dnešní generátory jsou trochu složitější a o kousíček větší než Faradayův magnet v cívice, ale princip zůstal stejný.

Faraday téměř nepoužíval matematiku, za všechny své objevy vděčil pečlivým pokusům a představivosti. Představoval si, jak neviditelná magnetická síla působí v okolí magnetu, a snažil se to znázornit pomocí siločar. Jeho úvahy vedly k teorii elektromagnetického pole, která pro fyziku znamenala revoluci. Ale ta by se nekonala bez jiné velké postavy...

Magnetické siločáry. Nejsou vidět, ale já vím, že tam jsou. A že se dají zkrátit...

Faradayovy představy matematicky popsal James Clerk Maxwell, považovaný dnes za největšího teoretika 19. století. Narodil se roku 1831, kdy Faraday objevil elektromagnetickou indukci. S Faradayem čile korespondoval a nakonec se i setkali. Ač každý jiný, společně změnili fyziku podobně jako před nimi Newton a po nich Einstein.

Maxwell

Já a Faraday? Vlastně bychom si vůbec neměli rozumět. Mladý Skot a stárnoucí Angličan, aristokrat a syn kováře, teoretik a experimentátor. Ale řeknu vám, ten chlapík je extratřída!

Začátkem 40. let Faradaye postihlo duševní vyčerpání. Mohlo jít i o chronickou otravu rtuťovými parami, s nimiž běžně pracoval. Později sice učinil řadu významných objevů na poli magnetismu a elektrochemie, ale počínaje rokem 1850 to s ním začalo jít definitivně z kopce. Míval výpadky paměti a o deset let později s vědou úplně skončil.

Sehnal jsem vše potřebné pro nový pokus. Ale nějak si nevzpomínám, o jaký pokus mělo jít.

Královna Viktorie věnovala manželům Faradayovým dům v jednom z královských parků. Faraday jej s díky přijal - na rozdíl od šlechtického titulu a dalších poct včetně jmenování prezidentem prestižní vědecké instituce, Královské společnosti. Zemřel 25. srpna 1867.

Neberte si to osobně, Výsosti, ale tituly a řády nejsou nic pro mě. Narodil jsem se jako Michael Faraday a jako Michael Faraday také zemřu.

1862

GO, ROY, ROE, JAK ...

B
KAREL
BEROUSEK
UVADI
ORIGINAL
cirkus Sultán

**TRANSFORMEN
POPRVÉ V ČR**

UVIDÍTE
BÍLÉHO TYGRA ALEXE,
BENGÁLSKÉ A SIBÍRSKÉ
TYGRY, KROKODÝLY,
KONĚ, OPICE,
VELBLOUDY DVOUHRBÉ,
STRAKATÉ OSLÍKY,
KAČENKY A TD.

SLAVNOSTI KONÍ, HISTORIE A ŘEMESEL KUKS

Přijďte s námi strávit
další den s krásou koní

a zručností lidí,
tentokrát na téma
TAK JDE ČAS.

30. června 2019
9-17 hod.

LETOS POPRVÉ

- dr. Voštěpové - ruční pokácení stromu
- kosci a sekáči
- včelaři
- kominíci
- společné zasazení stromu

Vstupné: 200 Kč/100 Kč

Slevy pro Rodinné a Senior pasy
Drobný dárek pro ty,
co přijedou na Kuks vlakem.

www.slavnostikonikuks.cz

BORŮVKO BRANÍ

13. - 14. 7.
Borovany u Č. Budějovic

PROGRAM:

O KRALÉ BORŮVKOVÝCH KNEDLÍKŮ / BORŮVKOVÉ DOBROTY / BORŮVKOVÝ A ŘEMLNÝ JARMARK / BORŮVKOVÁ VÝTVARNÁ SHOW / BORŮVKOVÁ PORADNA / BORŮVKOVÉ WORKSHOPY

THE APPLES / PESHATA / PLATONIC THIS / LOVE GANGSTERS KAVÁRNA POTMĚ

RYBNÍKÁŘI / NEDLOUBEJ SE V NOSE / KOHŮTEK BÁNOV / ARMOR ARGOAT / SEEKING HORIZON / VALO / LÁDA, LATKA TRIO / KONÍHO / JIHOČESKÝ RODÁČI / BATAJTY / FS KOVÁROVAN / DIVADLO KLAUNA HUGA / SOUBOR JISKRA / KVÍTEK A SMÍSEK / KEJKLÍŘI NA CESTÁCH / KLAUN PUPA / FS DOUDLEBAN / FS BOROVÁNEK / DIVADLO POTULNÉHO ČAJOVNÍKA / a další ...

více info ► www.boruvkobrani.cz

Parkování na záchytných parkovištích zdarma. Do areálu je zakázán vstup se psy.

XXII. HISTORICKÉ SLAVNOSTI

Jakuba Krčína
19.-20. 7. 2019
TŘEBOŇ

PÁTEK 19. 7.

DŮM ŠTĚPÁNKA NETOLICKÉHO

18.00 První český manažer Jakub Krčína a Jeřábek
- přednáška historika profesora J. Čechury

MASARYKOVO NÁMĚSTÍ - PÓDIUM

20.00 Tempus - koncert, středověký folkrock
21.45 Přivítání Jakuba Krčína a jeho doprovodu
22.00 Loučkový převod
Masarykovo náměstí - Žilkovsko náměstí -
Roztáberská ul. - Husova ul. -
Březnovská ul. - sámské nádvoří

VELKÉ ZÁMECKÉ NÁDVOŘÍ

22.20 Pozvánka na sobotní slavnosti
- kráčí sámské žermy a tance, setkáni
Krčína a Vítězný z Roztáberska

SOBOTA 20. 7.

MASARYKOVO NÁMĚSTÍ

9.00 Jarmark (do 17.00)
9.45 Přivítání Jakuba Krčína a jeho doprovodu
sámské nádvoří - Krčínova ul. - Žilkovsko
nám. - Roztáberská ul. - Husova ul. -
Březnovská ul. - Masarykovo nám.

10.00 Zahájení slavnosti

10.30 Del Gratia - středověká hudba
11.00 Campanello - Renaissance (rytmus)
11.00 Šermířská skupina Corbeus
- Saravský a duety
12.00 Práskání bílém spolku Keloviny
12.00 Kejkliř Pet
13.00 Šermířská skupina Dušanů od Sv. Rocha
- Pukání Štábla Grilla
13.30 Vlakový show Milites
14.00 Del Gratia - středověká hudba
14.30 Campanello - Renaissance (rytmus)
15.00 Šermířská skupina Streitax
- Hapitinská Maryša
15.30 Euphorica
- koncert renesanční a středověké hudby

ZÁMECKÝ PARK

11.00 Dětská sítina, soutěž, historické řemesla
Dámar a dobová loutka, Miniholická
práskání bílém spolku Keloviny,
sdrůbení Pentha - sokolnické ukázkový
vzdělání, oběd spoly renesančních umělců
(Ballestra - Iloka žermy Telč) (do 17.00)
11.00 Šermířská skupina Streitax - Dvak
11.30 Pentha - Dvorní slava, sokolnické ukázkový
12.00 Vlakový show Milites
12.30 Del Gratia - středověká hudba
13.00 O princezně Solimanské
- loutková pohádka (středověkých loutkářů)

13.30 Šermířská skupina Corbeus

- Saravský a duety
14.00 Kejkliř Pet
14.30 Práskání bílém spolku Keloviny
15.00 Šermířská skupina Dušanů od Sv. Rocha
- Pukání Štábla Grilla
15.30 Permková Chaloupka - loutková pohádka
16.00 Pentha - Dvorní slava, sokolnické ukázkový
16.30 Vlakový show Milites
17.00 Kejkliř Pet
17.30 Šermířská skupina Berit
- středověké vystoupení

VEČERNÍ PROGRAM - ZÁMECKÝ PARK

20.00 Campanello
- Taneční podání a předání
21.30 Šermířská skupina Corbeus - Dvak
21.00 Šermířská skupina Streitax - Havran
21.30 Ohňová show - Šermířská skupina Berit
22.15 Loučkový převod
sámské nádvoří - Masarykovo nám. -
Roztáberská ul. - Žilkovsko nám. - Březnovská
ul. - Novohradská ul. - letní rybníkářství

HŘÁZ RYBNÍKA SVĚT

22.30 Rozložení s Jakubem Krčínem,
ohňová show
Na všechny akce vstup zdarma

Bitva na Winterbergu IX Za devatero horami

03. 08. 2019
od 13.00

SPOLEK
HISTORICKÉHO
SERMU
ARTEGO

letní kino
Vimperk

šermířská a divadelní představení · dělostřelci
sokolníci · tanečnice · hlavní bitva · hry pro děti
dobové ležení · bič · středověká kapela Subulcus

vstupné na obě
akce 100 Kč
děti do 6 let 50 Kč
moji vstupné zdarma

ART CAMP

- akce probíhající současně s bitvou
- program taktéž určen i dětem

OHŇOVÁ A SVĚTELNÁ
MEGA SHOW
(TOM A MISA, ROCKFIRE, CACTASE, CANDENTIS,
JAKUB HURTÁK, FIRESLIK, FUEGNIS, ARTEGO)

WORKSHOPY
(HULAHOOP, POI, TYČE, VEJŘE, S-STAFF)
HAND PAN PANSAPCE

artargo
art_camp_vimp
SHS Artego Vimperk
Art Camp Vimperk
artgovimperk.blog.cz

Vydává spolek KELTOVINY, z.s.; České Budějovice.

Redakční rada a dopisovatelé:

Martin Štulla (šéfredaktor), Pavla Štullová, Věra Melicharová, Vítěk Procházka, Gabča Monte, Lukáš Vokoun, Jurgen Leánický, Jiří Vítovec, Kristýna Strnadová, Jiří Šulc, Lucie Lamačová, Kateřina Kalendová, Lucie Malingerová, Renáta Waldmann, Lucie Volková, Jana Koláčková, Monte Alamo, ...

Použité fotografie a ostatní obrazový materiál:

*Titulní strana: Rodiče v akci z. s.; poslední strana: Martin Štulla
Ostatní fotografie jsou přímo se jménem autora v textu*

Uzávěrka dalšího čísla 15. září, další číslo vyjde 27. září.